

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมล สมวิเชียร, พัฒนาการเมืองไทย. พระนคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๑๓.

_____ . "วัฒนธรรมการเมืองไทยกับการพัฒนาการเมือง", วรรณไวทยาการ : รัฐศาสตร์, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔).

กระมล ทองธรรมชาติ และคนอื่น ๆ. การเมืองและการปกครอง แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.

_____ . การเมืองและประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, ๒๕๑๕.

เกษม ศิริสัมพันธ์ และ นีออน สนิทวงศ์. "แนวพระราชดำริทางการเมืองในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว," หนังสืออ่านประกอบคำบรรยายวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย, พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๔.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. . "การปกครองสมัยสุโขทัย," ประวัติศาสตร์และการเมือง, พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๔.

_____ . สังคมสมัยอยุธยา. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๐.

คุรุสภา, องค์การฯ. กฎหมายตราสามดวงฉบับคุรุสภา. เล่ม ๒, เล่ม ๓, พิมพ์ครั้งที่ ๒. โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๕.

ชัย เรืองศิลป์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัย ๒๓๕๒ - ๒๔๕๓ ตอนที่ ๑ ก้านสังคม. กรุงเทพฯ : บ้านเรืองศิลป์, ๒๕๑๗.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. การเมือง - การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘. (อัคราเนา).

- ..... แผนพัฒนาการเมืองนับแรกของไทย. พระนคร : อักษรสัมพันธ์, ๒๕๑๓.
- ..... ศึกษานำกับพัฒนาการของสังคมไทย. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์, ๒๕๑๘.
- รัชอนันต์ สมุทวณิช และ ชิตติยา กรรณสูต. เอกสารการเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๘.
- จักรกฤษณ์ นรินดิษฐการ, ร.ศ.. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพกับกระทรวงมหาดไทย. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๖.
- จันทนุมาศ (เจิม), พัน กับ จักรพรทิพงศ์ (จาก), พระ. พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับพันจันทนุมาศ. พระนคร : คลังวิทยา, ๒๕๐๗.
- จุลจักรพงษ์, พระองค์เจ้า. เจ้าชีวิต. พระนคร : คลังวิทยา, ๒๕๑๗.
- ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม. สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์. พระนคร : เทพไพศาล, ๒๕๐๘.
- คำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา. "ลักษณะการปกครองประเทศสยามแต่โบราณ," ประวัติศาสตร์และการเมือง, พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๘.
- ..... "ตำนานภาชีอากรบางอย่าง," ชุมนุมนิพนธ์บางเรื่อง, พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๗.
- ..... พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๕. พระนคร : บรรณการ, ๒๕๑๘.
- ..... ไทยรบพม่า. พระนคร : ไทยสัมพันธ์, ๒๕๐๑.
- ..... นิทานโบราณคดี. พิมพ์ครั้งที่ ๕. พระนคร : คลังวิทยา, ๒๕๐๑.
- ..... พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร : โรงพิมพ์ไทย, ๒๕๕๗.
- ..... สภาพเมื่อแรกสถาปนากระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๑๘.

คำทรงราชานุญาต, สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร, พระยา. เทศาภิบาล. พระนคร :
โรงพิมพ์เจริญธรรม, ๒๔๕๕.

ดวงฤดี กาลบุตร, ร.ท.หญิง. การพัฒนาการคลังในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกวิชาการปกครอง, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๕.

เดช บุญนาค. "การปกครองแบบเทศาภิบาล...", สังคมศาสตร์ปริทัศน์, ปีที่ ๔, ๓
(ธันวาคม, ๒๕๐๕).

_____ . "ขบถผู้มั่งคั่งภาคอีสาน," สังคมศาสตร์ปริทัศน์, ปีที่ ๕, ๑ (กันยายน,
๒๕๑๐).

_____ . "ขบถเงี้ยวเมืองแพร่ ร.ศ.๑๒๑," สังคมศาสตร์ปริทัศน์, ปีที่ ๖, ๒
(กันยายน, ๒๕๑๑).

_____ . "พระยาแขกเจ็ดหัวเมืองคึกคัก ร.ศ.๑๒๑," วรรณไวทยาการ, ชุมนุม
บทความทางวิชาการ, โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (รัฐศาสตร์).
พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔.

ถนอม อานาวังษ์ ผู้รวบรวม. ประวัติศาสตร์ไทย : ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงสิ้นสมัยอยุธยา.
กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, ๒๕๑๕.

แถมสุข นุมนนท์, ดร. "การปกครองสมัยโบราณ", ชุมนุมจุฬา, ๒๖, ๓ (ธันวาคม,
๒๕๑๖).

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทาน. หนังสือที่ระลึกถึงรอบ ๑๐๐ ปี แห่งวัน
สวรรคตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และวันเสวยราชย์พระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑. พระนคร :
โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๑๑.

ทินพันธุ์ นาคะตะ, ดร. "การพัฒนาการเมือง : บทวิเคราะห์และสำรวจเอกสารทาง
วิชาการ," พัฒนาบริหารศาสตร์, ปีที่ ๑๔, ๑ (มกราคม, ๒๕๑๗).

- _____ . "ความชอบธรรมในการปกครอง : ปัญหาและความหวังของไทย,"
วารสารธรรมศาสตร์, ๕ (ตุลาคม, ๒๕๑๘ - มกราคม, ๒๕๑๙).
- ทองคอก กล้วยไม้ ณ ออยุธยา. บทความกลางเรื่อง. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์,
๒๕๑๓.
- ธรรมคามณีโรภาที. ประวัติมหาดไทย. ภาคที่ ๑ และภาคที่ ๒. พระนคร : โรงพิมพ์
มหาดไทย, ๒๕๐๖.
- ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย, แผนกตำราและคำสอน. ประวัติศาสตร์และการเมือง.
พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๔.
- นรกิจบริหาร, หลวง. การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช, ๒๕๑๗.
- บุญวัฒน์ วิสกุล. "การบริหารราชการไทย", การเมืองและสังคม, (โครงการเสริม
ความรู้ด้านการเมืองและสังคมในระบบประชาธิปไตย, คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย : หน่วยผลิต เอกสารมหาวิทยาลัย, เมษายน, ๒๕๑๙).
- ประทีป ชุมพล, บรรณาธิการ. รายงานผลการสัมมนาสังคมโลกใต้อ่าวไทยกับการวินิจฉัย
ปัญหาเศรษฐกิจการเมืองและสังคมสมัยสุโขทัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนตร์,
๒๕๑๘.
- ประยูร กาญจนกุล. กฎหมายปกครอง. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๑๓.
- ประเสริฐสุภมาศตรา, ชุน. กฎหมายปกครอง. พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และ
การเมือง, ๒๕๘๘.
- ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, ดร. "ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองไทย", การเมืองและสังคม,
(โครงการเสริมความรู้ด้านการเมืองและสังคมในระบบประชาธิปไตย, คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย, เมษายน,
๒๕๑๙).

พงศอินทร์ สุขขจร. ประวัติศาสตร์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๓ ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๘.

พนรัตน์, สมเด็จพระ, วัดพระเชตุพน. พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหอสมุดแห่งชาติ.
พระนคร : คลังวิทยา, ๒๕๐๕.

พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. "อำนาจทางการเมืองกับกระบวนการเมืองในประเทศไทย", วารสาร
สังคมศาสตร์, ปีที่ ๑๓, ๒ (เมษายน, ๒๕๑๙).

ไพฑูริย์ มีกุล. การปฏิรูปการปกครองมณฑลอีสานในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรคคิง, ๒๕๑๗.

ไพฑูริย์ มีกุล. ประวัติศาสตร์ไทย ๑. ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ มหาสารคาม, ๒๕๑๘. (อัครสำเนา)

ไพฑูริย์ ช่างเขียน, คร. ลักษณะสังคมและการปกครองของไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช, ๒๕๑๗.

มหาอมตยาธิบดี, พระยา, (หรุ่น ศรีเพ็ญ). เรื่องมหาดไทย. อนุสรณ์ในงานฉลองวัน
ที่ระลึกสถาปนากระทรวงมหาดไทย ครบรอบ ๒๐ ปีปฏิรูป ๒๓๓๕ - ๒๔๕๕.
พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๔๕๕.

มหาดไทย, กระทรวง. รายงานการประชุมเทศบาล ร.ศ.๑๑๔. พระนคร : โรงพิมพ์
บำรุงนุกุลกิจ, ร.ศ.๑๑๔.

_____ . พระราชหัตถเลขารัชกาลที่ ๕ ที่เกี่ยวกับภารกิจของกระทรวงมหาดไทย.
เล่มที่ ๑ และเล่มที่ ๒. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๑๓.

มีทนา เกษมด. "การเมืองและการปกครองในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้า
อยู่หัว," สังคมศาสตร์ปริทัศน์, ฉบับวิชาการ. ปีที่ ๑๔, ๓-๔ (เมษายน, ๒๕๑๙).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๘. ร.ศ.๑๑๐.

_____ . เล่ม ๙. ร.ศ.๑๑๑.

- วัลย์วิภา จรุงโรจน์, หม่อมหลวง. "แนวพระราชดำริทางการเมืองของรัชกาลที่ ๗",
วารสารประวัติศาสตร์, ปีที่ ๑, ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม, ๒๕๑๕).
- วิจัย เสวระมาศย์. การเลิกทาสในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.
พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๐.
- เวลส์, ควอริช. การปกครองและการบริหารของไทยโบราณ. แปลจาก Ancient
Siamese Government and Administrative, โดย กาญจนี
สมเกียรติกุล และ ยุพา รุณจันทร์. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๑๕.
- ศักดิ์ ผาสุชนินทร์, ดร. การปกครองของไทย. ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, ๒๕๑๓.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ. แบบเรียนสังคมศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ไทย
ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
๒๕๑๔.
- เสถียร วิชัยลักษณ์, ร.ต.ท. และคนอื่น ๆ. ประชุมกฎหมายประจำศก. เล่ม ๓, เล่ม ๔,
เล่ม ๕, เล่ม ๖, เล่ม ๘, เล่ม ๑๓, เล่ม ๑๔. พระนคร : โรงพิมพ์เคลิเมนต์,
๒๕๓๘.
- เสฐียรโกเศศ (นามแฝง). วัฒนธรรมและประเพณีไทย. พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์,
๒๕๑๓.
- สรรพ รังสฤษดิ์. วิวัฒนาการแห่งสังคมสยาม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์
การพิมพ์, ๒๕๑๔.
- สาโรช ธรรมชาติ, ร.ต.ท. การพัฒนาการเมืองในสมัยรัชกาลที่ ๕. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔. (อัคราเนา)
- สุจิต บุญบงการ. "แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทางการเมือง", การเมืองและการ
ปกครอง, พระนคร: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์, ๒๕๑๓.
- สุจิตรา วุฒิสถียร. "เชิงใหม่และการเริ่มต้นนโยบายการรวมอำนาจที่ศูนย์กลางในสยาม",
วารสารโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ปีที่ ๑๒, ๒ (มกราคม, ๒๕๑๔).

สมพงษ์ เกษมสิน. การปกครองของไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕.

_____ . การบริหาร. พระนคร : โรงพิมพ์สวนทองถิ่น กรมการ ปกครอง,
๒๕๑๑.

สมสมัย ศรีศุทรพรหม. โฉมหน้าศักดินาไทย. กรุงเทพฯ : จักรานุกูลการพิมพ์, ๒๕๑๓.

เสถียร ศุกุลโสภณ. ประวัติศาสตร์ไทย ฉบับพัฒนาการ. เล่ม ๑ พิมพ์ครั้งที่ ๖. พระนคร :
อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๑๐.

_____ . ประวัติศาสตร์ไทย ฉบับพัฒนาการ. เล่ม ๒ พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพฯ
: อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๑๘.

อมร รัชชาติยศ. "ความเจริญและความเสื่อมแห่งราชอาณาจักรไทย : ศึกษาวิเคราะห์ตาม
หลักทางรัฐประศาสนศาสตร์และสังคมศาสตร์", พัฒนบริหารศาสตร์, ปีที่ ๗, ๒
(เมษายน, ๒๕๑๐).

อุดม เขยกว้างศ์. การเมืองในประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ : เพื่ออักษร, ๒๕๑๓.

อแกนส์, เอ.เอฟ.เค. ลำดับขั้นของการพัฒนาการเมือง. แปลจาก The Stage of
Political Development. โดย ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. พระนคร :
ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๖.

ภาษาอังกฤษ

- Ake, Claude . A Theory of Political Integration. Homewood, Illinois:
The Dorsey Press, 1967.
- Akin Rabibat, The Organization of Thai Society in the Early Bangkok
Period 1782 - 1873. Cornell Data, Paper No.12, 1969.
- Deutsch, Karl W. Nationalism and Social Communication : an Inquiry
into the Foundation of Nationality. 2 nd. ed. Massachusetts :
The M.I.T. Press, 1967.
- Dhani Niwat, Prince. "The Old Siamese Conception of the Monarch" ,
ชุมนุมพระนิพนธ์ของพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์, (กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ พระจันทร์, ๒๕๑๓).
- Eisenstadt, S.N.. Modernization : Protest and Change. Englewood Cliffs,
N.J. : Prentice - Hall, 1966.
- Huntington, Samuel P. Political Order in Changing Societies. New
Haven : Yale University Press, 1968.
- Organski, A.F.K. The Stage of Political Development. New York :
Alfred. A. Knopf, 1973.
- Pye, Lucian W. Politics, Personality and Nation - Building. New
Haven and London : Yale University Press, 1966.
- Rong Syamananda. A History of Thailand. Bangkok : Thai Watana
Panich, 1973.

- Thawatt Mekarapong. History of the Thai Revolution : A Study in Political Behaviour. Bangkok : Chalermmit, 1972.
- Vella, Walter F. The Impact of the West on Government in Thailand. Berkley and Los Angeles : University of California Press, 1955.
- Vickery, Michael. "Thai Regional Elites and the Reform of King Chulalongkorn," The Journal of Asian Studies, Vol. 24, No. 4 (August, 1970).
- Wilson, David A. "Nation Building and Revolutionary War," Nation Building, New York : Atherton Press, 1966.
- _____. Politics in Thailand. New York : Cornell University Press, 1966.
- Wyatt, David D.. "Family Politics in Nineteen century Thailand," Journal of Southeast Asian History, Vol. 9, No. 2. (September, 1968).

ประวัติการศึกษา

รายนามบรรณารักษ์ บรรจง คันศยานนท์ เกิดที่ตำบลบ่อทราย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๔๙๓ ภูมิลำเนาปัจจุบัน ตำบลตลาด อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำเร็จชั้นประถมศึกษาที่ ๔ จากโรงเรียนเทศบาลถนนตลาดใหม่ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕

สำเร็จชั้นประถมศึกษาที่ ๗ จากโรงเรียนอินทรพิสัย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘

สำเร็จชั้น ม.ศ. ๓ จากโรงเรียนประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐

สำเร็จชั้น ม.ศ. ๕ จากโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒

สำเร็จรัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖

พ.ศ. ๒๕๑๗ รับราชการตำรว ทำเนียบประจำแผนกทะเบียนพล สำนักงานเลขาธิการกรมตำรวจ

พ.ศ. ๒๕๑๘ รับราชการตำรว ทำเนียบรองสารวัตร แผนกบรรจุกฎคดีภายใน กองกำกับการ ๔ กองกำลังพล.